Besluitenlijst openbare raadsvergadering gemeente Leudal
31 oktober 2023
raadzaal gemeentehuis, Leudalplein 1 in Heythuysen

Aanwezig:
De voorzitter: D.H. Schmalschläger (burgemeester)
De griffier : drs. W.A.L.M. Cornelissen

De raadsleden:
- C.A.J. van der Klei-Piepers, ing. T.H.W. Knubben, P.M. Peeters-Severin, H.T.G. Sleven en M.C.M. Verschuuren (allen fractie Samen Verder);
- mr. S.B.J. Backus, J. Custers, ing. P.J.M. Francot , M.P.J. Janssen, G.A.M.C. Teeuwen en dr. ir. M.C.H. Wagemans (allen fractie Ronduit Open);
- ing. M.A.J. Bongers, D. Jimmink, P.H.L. van Melick, J.F.W. Nouwen MSc en E.M.E.H. Snijders (allen fractie CDA);
- R.M.H. van Heur, mr. A.G.J. Kierkels, J. Raemakers, dr. L.J. Schouten en R. de Wit (allen fractie D66);
- H.L. Glessner en R.A.M. Verheul (beiden fractie Progressief Akkoord Leudal);
- L.J.E. Linssen (Fractie Linssen).

De wethouders:
drs. M. Graef en ing. H. Wijers-Van der Linden (beiden Samen Verder) en drs. H.H.J.M. van Helden MBA (CDA).

Afwezig:
- drs. D.J.H. Voermans (raadslid, fractie Samen Verder);
- mr. R.M.J. Martens (wethouder, D66).

Publiek:
- 16 belangstellenden in de raadzaal;
- 67 belangstellenden volgen de uitzending van de raadsvergadering via internet.

Video: https://channel.royalcast.com/leudal

1. Opening

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 5 minuten en 53 seconden.

De voorzitter opent, na het uitspreken van het openingswoord, de vergadering in de raadzaal om 18.00 uur en heet iedereen welkom.

De voorzitter meldt berichten van verhindering van het raadslid de heer D. Voermans (fractie Samen Verder) en wethouder de heer R. Martens (D66).

Raadslid de heer M. Wagemans (fractie Ronduit Open) zal later ter vergadering komen (*19.45 uur, direct na de schorsing*).

2. Vaststellen agenda

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 7 minuten en 14 seconden.

BESLUITVORMING

De gemeenteraad besluit de raadsagenda vast te stellen conform de door het presidium op 27 juni 2023 vastgestelde voorlopige raadsagenda.

3. Algemene beschouwingen bij de Programmabegroting 2024-2027

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 7 minuten en 29 seconden.

Inleidend woord namens het college

Wethouder de heer H. van Helden spreekt namens het college een inleidend woord over de Programmabegroting 2024-2027.

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 8 minuten en 35 seconden.

A. Algemene beschouwingen fractie Samen Verder

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 16 minuten en 6 seconden.

De beschouwingen worden uitgesproken door fractievoorzitter de heer M. Verschuuren.

De tekst is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd.

B. Algemene beschouwingen fractie Ronduit Open

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 27 minuten en 17 seconden.

De beschouwingen worden uitgesproken door fractievoorzitter de heer S. Backus.

De tekst is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd.

C. Algemene beschouwingen fractie CDA

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 35 minuten en 43 seconden.

De beschouwingen worden uitgesproken door fractievoorzitter de heer P. van Melick.

De tekst is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd.

D. Algemene beschouwingen fractie D66

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 43 minuten en 32 seconden.

De beschouwingen worden uitgesproken door fractievoorzitter de heer J. Raemakers.

De tekst is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd.

E. Algemene beschouwingen fractie Progressief Akkoord Leudal

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 0 uur, 55 minuten en 53 seconden.

De beschouwingen worden uitgesproken door achtereenvolgens fractievoorzitter mevrouw H. Glessner en raadslid de heer R. Verheul.

De tekst is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd.

F. Algemene beschouwingen Fractie Linssen

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 1 uur, 7 minuten en 13 seconden.

De beschouwingen worden uitgesproken door fractievoorzitter de heer L. Linssen.

De tekst is als bijlage bij deze besluitenlijst gevoegd.

De vergadering wordt om 19.14 geschorst tot 19.45 uur:
a. om het college de gelegenheid te geven zich voor te bereiden op z'n reactie in eerste termijn op de door de raadsfracties uitgesproken algemene beschouwingen;
b. om elke fractie de gelegenheid te geven de algemene beschouwingen van de andere fracties te analyseren ter voorbereiding op de verdere raadsberaadslagingen in tweede termijn.

Reactie college in eerste termijn

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 1 uur, 51 minuten en 35 seconden.

- **Wethouder M. Graef**

Wethouder de heer M. Graef reageert in eerste termijn over de onderwerpen die zijn portefeuilles betreffen. Tevens geeft hij een reactie als waarnemend portefeuillehouder voor de verhinderde wethouder de heer R. Martens.

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 1 uur, 52 minuten en 8 seconden.

- **Wethouder H. van Helden**

Wethouder de heer H. van Helden reageert in eerste termijn over de onderwerpen die zijn portefeuilles betreffen.

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 1 uur, 59 minuten en 57 seconden.

- **Wethouder H. Wijers-Van der Linden**

Wethouder mevrouw H. Wijers-Van der Linden reageert in eerste termijn over de onderwerpen die haar portefeuilles betreffen.

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 2 uur, 3 minuten en 48 seconden.

4. Vaststellen Begroting 2024 + Vaststellen Meerjarenraming 2025-2027 + Vaststellen Meerjarig investeringsprogramma 2024-2027 + Voteren kredieten jaarschijf 2024

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 2 uur, 7 minuten en 28 seconden.

De voorzitter legt de in de presidiumvergadering van 30 oktober 2023 gemaakte afspraak over de aanpak van dit agendapunt uit:

- Er komen 16 onderwerpen aan de orde, bijvoorbeeld 'woningbouw'. Bij sommige onderwerpen komen meerdere amendementen en moties aan de orde. Maar, elk amendement of elke motie zal apart in bespreking worden gebracht, waarbij telkens zowel de raad als het college beraadslaagt.
- Ná die onderwerpen is er nog gelegenheid om een onderwerp aan de orde te stellen dat niet eerder in een amendement of motie is besproken.

- **onderwerp 1**: woningbouw (bijbehorend amendement 3 + bijbehorende moties 3, 7, 8, 11, 13)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 2 uur, 10 minuten en 25 seconden.

- **onderwerp 2**: onderzoek subsidieregeling bekostiging gevelgroen en groene daken
  (bijbehorende motie 5)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 2 uur, 53 minuten en 44 seconden.

- **onderwerp 3**: verbeteren natuurwaarden en biodiversiteit en bevorderen recreatieve ontwikkelingen Buggenumerbroek en Buggenumerveld binnen Maasdal
  (bijbehorende motie 6)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 3 uur, 4 minuten en 21 seconden.

De indieners van motie 6 besluiten, gehoord de beraadslagingen, om in de vierde bullet van het dictum de tekst '*(kosten-baten analyse)*' te wijzigen in '*(ontwikkelschets*)'.

- **onderwerp 4**: opstellen beleid omgang met vrijkomende agrarische bebouwing + onderzoek instellen sloopfonds
  (bijbehorende motie 9)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 3 uur, 11 minuten en 0 seconden.

- **onderwerp 5**: teruggave € 60 afvalstoffenheffing per huisaansluiting 2024 en 2025
  (bijbehorend amendement 11)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 3 uur, 16 minuten en 8 seconden.

- **onderwerp 6**: verkorten aanvraagtermijn van 12 naar 6 weken voor verkrijgen evenementen-subsidie verenigingen en stichtingen
  (bijbehorende motie 10)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 3 uur, 17 minuten en 30 seconden.

De vergadering wordt geschorst van 21.20 uur tot 21.30 uur.

De indieners van motie 10 besluiten, gehoord de beraadslagingen, om in het dictum de tweede bullet '*De algemene subsidieverordening hierop aan te passen*.' te laten vervallen en daarvoor in de plaats een nieuw tweede bullet '*De subsidieregeling voor evenementen hierop aan te passen.*' op te nemen, alsmede een derde bullet toe te voegen luidende '*Te onderzoeken of ook voor andere subsidie aanvragen de behandeltermijn kan worden verkort en hierover de raad uiterlijk op 31 december 2023 te informeren*'.

- **onderwerp 7**: realiseren effectief aanspreekpunt voor verenigings- en ondernemersgeledingen en voor dorpsoverleggen
  (bijbehorende motie 15)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 3 uur, 42 minuten en 12 seconden.

- **onderwerp 8**: vergroenen pleinen Neeritter en Nunhem
  (bijbehorend amendement 1)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 3 uur, 53 minuten en 13 seconden.

De indieners van het amendement besluiten, gehoord de beraadslagingen, om het amendement om te vormen in een motie (met nummer 16) onder wijziging van het gehele dictum in de tekst *'De burgerinitiatieven voortvarend op te pakken, te weten Nunhem en Neeritter*'.

- **onderwerp 9**: extra capaciteit voor onderwijs/onderwijshuisvesting
  (bijbehorend amendement 6)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 4 uur, 6 minuten en 35 seconden.

- **onderwerp 10**: realiseren rolstoeltoegankelijke zelfreinigende wc-unit kern Heythuysen
  (bijbehorende motie 2)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 4 uur, 19 minuten en 35 seconden.

De indieners van de motie besluiten, gehoord de beraadslagingen, om de motie om te vormen in een amendement (met nummer 12).

- **onderwerp 11**: afvalinzameling
  (bijbehorende amendementen 2 en 7 + motie 1)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 4 uur, 24 minuten en 13 seconden.

De indieners van de motie besluiten, gehoord de beraadslagingen, om de motie om te vormen in een amendement (met nummer 13).

- **onderwerp 12**: kiezen voor vrij-liggend fietspad ten noorden van Leudalweg tussen Neer en Roggel
  (bijbehorend amendement 9)

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 5 uur, 1 minuut en 14 seconden.

5. Schorsing

Voor de videobeelden: klik op deze hyperlink, klik op 'Start nu' en stel onderin de monitor de tijd in op 5 uur, 6 minuten en 51 seconden.

De voorzitter schorst, vanwege een gebrek aan voldoende vergadertijd, de vergadering om 23.01 uur. Ze zal op dinsdag 7 november 2023, met als aanvangstijd 19.30 uur, worden voortgezet.
De reguliere raadsvergadering die al op 7 november 2023 stond gepland zal later die avond plaatsvinden, na afloop van de voortgezette begrotingsvergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Leudal d.d. 11 december 2023.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEUDAL,

De griffier,	De voorzitter,
Drs. W.A.L.M. Cornelissen	D.H. Schmalschläger

Dames en heren,

Voorzitter, collega-gemeenteraadsleden, collegeleden en natuurlijk de mensen thuis.
Namens Samen Verder mag ik als fractieleider voor het eerst de beschouwingen voor het jaar 2024 uitspreken.

Vanavond wordt de koers uitgezet voor de komende jaren in een heldere begroting die voor ons ligt. Ik bedank de ambtenaren die lang bezig zijn geweest met het maken van deze begroting. En natuurlijk een compliment voor de mooie tekeningen van al onze kernen.

Namens de fractie van Samen Verder sta ik tijdens deze beschouwing stil bij de punten ‘onderwijs’, ‘MOB’, ‘Wonen’, ‘(sport) accommodaties’, ‘vergroening’, ‘energie ‘, ‘buitengebied’, ‘Sociaal Domein’, ‘speeltuinen’ en ‘verkeer en veiligheid’.

In al deze punten zul je zien dat Samen Verder leefbaarheid in de kernen hoog in het vaandel heeft staan. Juist omdat we zo’n mooie grote uitgestrekte plattelandsgemeente zijn is het belangrijk om al deze 16 mooie dorpen te koesteren.
We hebben de afgelopen periode namelijk gezien dat om diverse redenen de leefbaarheid in de kleine kernen onder druk kan komen te staan, wat wij willen is bestaanszekerheid in ieder dorp.

Laten we beginnen bij onderwijs.
We hebben te maken gehad met sluitingen van basisscholen. Samen Verder heeft zich hard gemaakt om dit te voorkomen. Dit hebben we onlangs nog laten zien door een motie voor te leggen betreffende Buggenum. Maar we zijn er nog niet. Het aankomende huisvestingsplan scholen laat zien dat er nog veel moet gebeuren om onze scholen toekomstbestendig te maken, voor iedere kern. Daarnaast zijn we hard bezig met Ursula, ook daar gaat huisvesting een belangrijk punt zijn. We roepen het college dan ook op om hier voortvarend mee aan de slag te gaan, het rapport tijdig te presenteren, om voor alle leerlingen in Leudal goed onderwijs te kunnen bieden.

MOB
Het Mens Ontwikkel Bedrijf heeft mooie ontwikkelingen doorgemaakt het afgelopen jaar. En wat goed dat de gemeente in deze de regie in eigen beheer heeft. Niet altijd is een samenwerkingsverband namelijk helpend. Voor de komende periode willen we het college oproepen om door te gaan met de ontwikkeling van het MOB. Denk aan meer divers aanbod

van werkzaamheden en het MOB meer en beter onder de aandacht brengen bij al onze mooie bedrijven en instellingen in Leudal.
Verder zien we graag een intensievere/ meer integrale samenwerking met zorg, voorliggend veld. Denk hierbij aan samenwerking in de Zorgboulevard. We willen voorkomen dat kinderen, jongeren en volwassenen stagneren in hun ontwikkeling. Voorkomen dat mensen niet deel kunnen nemen aan de arbeidsmarkt/ maatschappij en voorkomen dat mensen in de schulden raken.
Belangrijk hierbij is vroeg signalering bij kinderen, en tijdige inzet van hulp en ondersteuning voor jongeren en volwassenen.

Wonen
Iedereen weet dat er een chronisch tekort aan woningen is. Zo ook in Leudal. In het coalitieakkoord is dan ook gesproken over versneld zorgen dat er gebouwd kan worden. Dit moeten we ook blijven doen. Ondanks dat we natuurlijk niet zelf bouwen en we op diverse plekken, ook in kleine kernen als bv. Heibloem mondjesmaat nieuwe woningen erbij zien komen, er een versnellingsagenda is etc etc., zien we ook dat er nog veel meer nodig is. Wij roepen het college dan ook op om te kijken waar er meer maatwerk toegepast kan worden om de mogelijkheden tot bouwen te versnellen. Projectontwikkelaars 1 project laten maken van diverse kernen. Kijken naar mogelijkheden in de kernrandzones of misschien wel buitengebied. Parkeernormen op maat aanpassen.
We zijn het er volgens mij allemaal over eens dat jong en oud een mooie plek verdient om in Leudal te wonen. Nu zorgen dat we met de inzichten en de realiteit van nu niet onnodig vertragen door beleid.

En dan de (Sport)accommodaties, Ontmoetingsplekken
Nog niet zo lang geleden, zeker toen de energieprijzen de pan uit rezen, kwam de ene na de andere accommodatie naar de gemeente om hulp vragen. Gelukkig is er samen met de gemeenschapshuizen per kern nu gekeken naar wat er nu echt nodig en mogelijk is. Wat is het doel per kern voor een ontmoetingsplek en wat is daar voor nodig. Super!
Echter nu wordt het tijd om ook door te pakken. We roepen het college dan ook op om na deze onderzoeken nu ook echt concreet de ontmoetingsplekken toekomstbestendig te gaan maken samen met de inwoners van de kernen. Om de leefbaarheid in de kernen te stimuleren. Maar ook te verduurzamen, niet alleen om de hoge kosten te voorkomen maar ook om een voorbeeld te zijn in deze mooie groene gemeente. We stellen hier dan ook graag geld voor beschikbaar.

En als we het dan toch over verduurzamen hebben;
Graag ziet Samen Verder dat we pleinen in de kernen en bij scholen vergroenen. Geen grote bestraatte oppervlaktes meer, maar gezondere, groenere inpassingen. Natuurlijk rekening houdend met de activiteiten en evenementen die ook op die plekken doorgang moeten blijven vinden.
Daarnaast kan Leudal ook meer gaan doen betreffende eigen energie. Denk aan batterijopslag, een lokale energiegemeenschap organiseren, we hebben groen gas en windmolens genoeg. In sommige stukjes Leudal al te veel misschien. We kunnen op die manier energie voor onze burgers goedkoper maken wat weer ten goede komt voor de sociale bestaanszekerheid in Leudal. We roepen het college op hier ook mee aan de slag te

gaan. Te investeren in energie wat ook met de Essent gelden/reserves zou mogen. De energietransitie was is en blijft voor Samen Verder een speerpunt.

Ook ons buitengebied gaat grote veranderingen tegemoet. We zien daar waar er eerst primair agrariërs in het buitengebied waren steeds meer diversiteit. Denk aan wonen, andere bedrijvigheid als, zorg, recreatie en ga maar door. En wellicht wel het meest belangrijke onze mooie natuur. We moeten er goed voor zorgen dat dit in goede harmonie blijft gaan. Soms is de regelgeving zeer ingewikkeld, maar we willen het college oproepen om ook hier meer op maat naar de inwoners te luisteren. Waardoor er wellicht dan maar niet een paar meter van een oude loods gesloopt hoeft te worden of er wel een verandering in bestemming kan zijn. Maar vooral kijkend naar de locatie en mogelijkheden en niet te veel naar de onmogelijkheden. Kijk mee met onze burgers en ondernemers naar wat er nodig is om wellicht nog wel iets te kunnen. En natuurlijk blijft ook 'nee' een antwoord, maar dan wel in overleg en onderbouwd. Met de komst van de omgevingswet (die er nu echt lijkt te komen) is dit een uitgelezen moment om keuzes te maken. Ook keuzes om een sloopregeling in het leven te roepen, we hebben nou eenmaal te maken met een veranderende agrarische sector en een natuur die geholpen moet worden wat beiden veel impact heeft op ons buitengebied.

Het Sociaal Domein,
Om de leefbaarheid in Leudal te versterken, om burgers te helpen waar ze het zelf even niet kunnen, of structurele zorg nodig hebben is een goed sociaal domein nodig.
Iets wat we allemaal belangrijk vinden, maar ook iets waarvan we weten dat dit een grote kostenpost is. Wie zich echt in de zorg verdiept ziet dat we al jaren eenzelfde golfbeweging hebben van veranderingen in beleid gepaard gaande met bezuinigen. Ook al voor de decentralisatie. Maar echt de fundering veranderen om het sociaal domein toekomstbestendig te maken lijkt maar niet te lukken. En natuurlijk hebben we veel te maken met besluiten in de Den Haag, echter zie je dat iedere gemeente er zelf wel een eigen draai aan kan geven. Het is balanceren om de juiste zorg te geven aan iedereen die dat nodig heeft en om de financiën onder controle te houden. Daarnaast hebben we in het sociaal domein ook samenwerkingsverbanden, dat maakt het vaak groots en log. We zien dat Leudal goed beleid heeft liggen betreffende het sociale domein. Waarin staat dat lokaal en kleinschalig, menselijk en huislijk, professioneel en effectief belangrijke punten zijn. Dat botst soms met wat er vanuit Den Haag en het samenwerkingsverband gebeurt. Om een klein concreet voorbeeld te noemen moet een inwoner van Leudal met schulden en eenmanszaak of bedrijf (dus vaak geen auto en geen geld) naar Schinnen om daar schuldhulpverlening te krijgen. Samen Verder roept het college dan ook op om nog meer te verbeteren waar dit kan. Denk aan samen met voorliggend veld mantelzorgers ondersteunen nu er meer druk op hen komt, integrale samenwerking (zoals eerder gezegd bv. de zorgboulevard), de Kansrijke Start omarmen, Praktijkondersteuners bij huisartsen, jeugdhulp en onderwijs meer met elkaar verbinden en ga zo maar door. Kijk ook hier naar wat wel kan of zoek naar wat er nodig is om te realiseren wat nodig is. De jeugd is immers onze toekomst!

De jeugd die ook graag in haar eigen kern uitgedaagd wil worden!

Samen Verder zet zich al lange tijd in voor goede speeltuinen in de dorpen. Ook essentieel voor de leefbaarheid in de dorpen. Samen met onze coalitiepartners hebben we een motie ingediend om geld vrij te maken voor het opstellen van een speeltuinenbeleid en de uitvoering daarvan. Gelukkig is dit er nu bijna en we vragen het college om hieraan ook snel uitvoering te geven. Niet alleen naar de gemeentelijke speeltuinen maar bv. ook stichtingen die mooie speeltuinen in onze gemeente hebben, denk aan Hunsel. Luister naar de inwoners, vooral de kinderen en zorg dat wanneer er zoals bijvoorbeeld in Heibloem gevraagd wordt om voetbal Goals, ook actief gehandeld gaat worden.

Om goed te wonen, spelen en ontwikkelen is ook verkeer en veiligheid een belangrijk thema. Voor ons is nog steeds het coalitie-programma hierbij leidend.
Leudal is een grote gemeente met veel wegen. Maar ook nog een aantal gevaarlijke wegen. Denk bijvoorbeeld aan het vrachtverkeer in Ell, en nog een aantal dorpen. Wat kunnen we doen om deze te weren uit de dorpen. Maar ook wegen in het buitengebied, fietsende schooljeugd tussen het landbouwverkeer, onverlichte stukken en ga maar door. We roepen het college dan ook op om te handelen en de gevaarlijke punten op te lossen en te zorgen voor betere en veiligere fietsverbindingen.

De fietsbrug van Buggenum naar Roermond waar Samen Verder zich al tijden hard voor maakt is niet zomaar een brug. De fietsverbinding naar Roermond zal voor een groot deel van Leudal sterk verbeteren. Daarnaast heeft dit een positieve uitwerking op de ontwikkelingen op het hele gebied. Denk aan toerisme, aanpassen van de dijken, jongeren die werken in Roermond etc. We zien dan ook graag een uitwerking van het college tegemoet.

Voorzitter, ondanks dat er nog veel meer belangrijke punten zijn kom ik aan het einde van mijn betoog. De uitdagingen in Leudal waren en blijven groot. En om die uitdagingen goed aan te gaan zal er nog hard gewerkt moeten worden. Maar als ik kijk naar de inzet van inwoners en ook de gemeente heb ik daar alle vertrouwen in.

Om af te sluiten nog een aantal highlights voor het college:

Afval, veel over gezegd. Dus kort en krachtig, Samen Verder wil een wekelijkse ophaal voor PMD en een regeling dat inwoners bij de gemeente een kroonring kunnen aanvragen om de zakken aan op te hangen.

Samen Verder hoopt dat Leudal meer ten dienste van haar burgers en ondernemers komt te staan. Dit door ideeën / vergunningen van inwoners met meer aandacht te behandelen. Bij een ‘Nee’ maar ook bij ‘Ja’ de inwoner en ondernemer uit te nodigen om te kijken naar wat en hoe dan wel of verduidelijken waarom echt niet. En hierbij ook meer maatwerk i.p.v. afvinken. We roepen het college dan ook op om ervoor te zorgen dat regelgeving goede initiatieven niet onnodig remt.

We hebben ons huishoudboekje op orde en vinden dat komend jaar de voorgestelde verhoging OZB niet doorgevoerd hoeft te worden. Wel moeten we zorgen dat we de

financiën op orde houden want er komen grote dure projecten aan en jaren waarin we minder van het Rijk gaan ontvangen.

Tot slot zijn we in deze begroting trots op wat er is bereikt, en we kijken uit naar een positieve uitvoering van deze plannen in de toekomst.

Dank je wel.

Algemene Beschouwingen

Uitgesproken door Stan Backus, fractievoorzitter Ronduit Open op dinsdag 31 oktober 2023.

Voorzitter wij danken bij deze eenieder die zich het voorbije jaar heeft ingezet voor onze prachtige gemeente. Uiteraard ook de opstellers van deze begroting maar verder iedereen die zijn of haar steentje heeft bijgedragen.

Voorzitter

Ik begin met een zorgelijk punt en dat zijn de Demografische ontwikkelingen. Oftewel de toch wel zorgelijke achteruitgang van het aantal inwoners de komende jaren in Leudal.

Twee jaar geleden lazen we in de begroting dat Leudal in 2030 nog 35770 inwoners zou hebben. Daarvan zouden er bijna 10000 jonger zijn dan 30 jaar. In deze begroting lezen we dat Leudal in 2030 nog iets meer dan 35000 inwoners telt waarvan 9500 jongeren (30-). Dat is in die doelgroep een teruggang van 500 inwoners in nog geen 10 jaar tijd. En ook bij de categorie 65+ presenteert dit college cijfers waaruit blijkt dat zelfs de vergrijzing stagneert.

Ik kom er zo op terug wat dat betekent voor de leefbaarheid in onze kernen.

Voorzitter plannen en Leudal en bouwplannen en Leudal is de voorbije periode geen gelukkige combinatie gebleken.

Een typerend voorbeeld hoe snel een bouwplan wordt gerealiseerd zien we treffend terug bij De Burgemeester Janssen van Sonlaan in Heythuysen. Al jaren geleden zouden daar woningen komen. Maar ieder jaar lukt het dit college maar niet om daar daadwerkelijk woningen te bouwen. In 2021 lazen we in de begroting: er is principe overeenstemming en de gronden worden overgedragen. In 2022 lazen we: …er is principeovereenstemming en de gronden worden overgedragen en dit jaar lezen we in de begroting …u raadt het al er is principeovereenstemming en de gronden worden overgedragen. En dat is wat een beetje de rode draad is bij dit college. Legio plannen maar uitvoering ho maar. Er is geen enkele urgentie zichtbaar om te komen tot realisatie van woningen. Want wat voor de Janssen van Sonlaan in Heythuysen geldt, geldt voor vele bouwplannen. Het enige wat onze inwoners te horen krijgen bij plannen: We zijn ermee bezig – al heel lang- of als ze zelf met plannen komen : het kan niet want onze zelf bedachte regels staan het niet toe.

En dan is het dus ook heel begrijpelijk dat ons inwoneraantal blijft dalen en dalen en dat onze burgers die graag in Leudal wonen en daar ook willen blijven wonen … noodgedwongen naar andere gemeenten moeten verhuizen waar wel plek is. En het gevolg daarvan is dat onze voorzieningen, onze scholen, onze verenigingen onze sociale cohesie zwaar onder druk staan. Gemeenschapshuizen staan leeg of de gemeente weigert op te treden, zoals bij de Postkoets in Horn, verenigingen kampen met een grote teruggang in leden en scholen hebben het moeilijk.
… En één van dé oplossingen is dus: ….Bouw woningen! Bouw woningen zodat onze burgers die hier graag wonen ook een woning kunnen vinden en stop als college met het alleen maar creeren van

allerlei belemmeringen om maar vooral niet te hoeven bouwen. Ik heb de laatste jaren zo vaak het verhaal gehoord van jongeren, ouderen, en alles wat daar tussenin zit dat ze graag in Leudal willen wonen maar geen woning kunnen vinden. En het is heel goed dat we aandacht hebben voor de mensen uit de Oekraïne, voor arbeidsmigranten en ook voor statushouders. En dat meen ik oprecht, maar als we daar oplossingen vinden moet dat toch ook mogelijk zijn voor anderen.

Financiën

We ervaren allemaal dat het dagelijkse leven duurder wordt. De boodschappen, het gas, de benzine… alles wordt duurder. En dan gaan we als gemeente ook nog eens de belastingen verhogen zonder dat daar enige noodzaak voor is. We hebben voor 2024, want daar hebben we het vanavond over voldoende middelen om de plannen die er zijn uit te voeren. We weten nu al dat we miljoenen over gaan houden. Ronduit Open was, is en blijft van mening dat we terughoudend financieel beleid moeten voeren. Alleen dat uitgeven wat noodzakelijk is en ook alleen belasting heffen waar nodig. En niet zoals nu; de spaarpot vullen waardoor we zo ruim in het geld zitten dat er van terughoudend financieel beleid geen sprake meer is.

Afval

Voorzitter. De burgers van Leudal kunnen vanaf 1 januari het plastic niet meer zelf wegbrengen. Ze zullen de zakken thuis moeten opslaan en die worden dan 1 keer in de 14 dagen opgehaald. 1700 burgers tekenden bezwaar aan tegen deze wijziging. En wat doet het college? NIETS. Hoezo we nemen de burgers serieus? Hoezo we luisteren goed naar wat onze burgers willen? En dan heb ik het nog niet eens gehad over hoe het besluit om plastic anders in te zamelen tot stand is gekomen. Ik kom daar later in deze vergadering op terug.

Voorzitter,

Vorig jaar heeft Ronduit Open al duidelijk gemaakt dat Leudal veel te veel plannen heeft en dat er te weinig wordt gerealiseerd. Onze oproep was om als raad duidelijkere keuzes te maken. Dat helpt ook het college bij hun dagdagelijkse werk. Wij als raad moeten duidelijk zeggen wat belangrijk is. Dan weet het college ook wat ze moet doen. En daar kunnen wij het college op aanspreken. Als wij geen duidelijkheid geven dan kunnen we het college daar ook niet op aanspreken. Het resultaat zal dan voor iedereen onbevredigend zijn.

Ronduit Open is van mening dat er teveel plannen worden bedacht. Er moet veel meer gedaan worden aan uitvoering. Plannen hebben we genoeg.
Ik noem een aantal zaken die rechtstreeks voortkomen uit het door de coalitie van Samen Verder/ CDA en D66 op gestelde programma. Dat programma was ook nog eens de aanleiding om het personeelsbestand fors uit te breiden.
maar Wat is het resultaat?

- Ontwikkeling zwembaden – Toegezegd was dit jaar met een plan te komen; … doorgeschoven.
- N280 – …. Niets meer vernomen.
- MTB route – al jaren geleden opgestart en nog steeds geen route zichtbaar.
- 30 km zones nabij scholen? Zijn deze overal ingesteld?
- Deelauto's – project lijkt te zijn stopgezet. Waarom?
- Weekmarkten zouden worden uitgebreid
- College gaat op bedrijfsbezoek. Heel goed- maar afgesproken was om dat iedere week te doen.
- College zou een collegetour organiseren voor eindexamenkandidaten; Is dat al gebeurd?
- Er zou samen met de verenigingen gewerkt worden aan een nieuw sportbeleid; niets van vernomen.
- College zou actief aan de slag gaan om maatschappelijke partners zoveel gebruik te laten maken van gemeenschapshuizen;

- Er zouden twee full servicepunten voor de Bibliotheek; Gelukkig is dat nog niet opgepakt want wij zijn voorstander van bibliotheekvoorzieningen in alle kernen.
- We zouden 750 woningen gaan bouwen/ in Heythuysen zou de oude Rabobank herontwikkeld worden/ in Haelen zou het oude gemeentehuis een nieuwe functie krijgen.

En dan heb ik het nog niet eens gehad over de buitengewoon teleurstellende communicatie in het dossier Zevenellen en het empathisch onvermogen in het dossier Hoogwater. Waarvan we afgelopen week in de krant het schrijnende relaas konden lezen.

Voorzitter. Het voorgaande toont nog maar eens aan dat dit college de regie kwijt is en dat komt ook doordat wij als raad niet duidelijk zijn in onze keuzes. De voorbije jaren namen we veelvuldig moties aan maar tot uitvoering ervan kwam het vaker niet dan wel. En dan zouden we daar vanavond nog eens een hele trits aan toevoegen.

Wij hebben al eerder aangegeven waar onze prioriteiten liggen en dat als die goed op de rit staan we doorgaan naar het volgende. Wij willen veel meer werk maken van het op orde brengen van onze eigen organisatie, en daar bedoel ik niet de ambtenaren mee maar het totale functioneren van de gemeente. Wij moeten zorgen voor een gemeente die open en transparant is in haar handelen en die het welzijn van onze burgers op 1 zet EN .. EN voorzitter … daar naar handelt. Gewoon doen wat we afspreken. Zodat onze burgers in hun contact met die overheid ook het gevoel hebben … die gemeente daar maak ik ook onderdeel van uit. Die is er voor mij. Daar kan ik terecht met mijn ideeën en plannen. En als we dat eens voor elkaar krijgen dan lukken al die andere zaken ook veel beter.
En dan kunnen we echt aan de slag met woningbouw, met het transformeren van ons maatschappelijk vastgoed en het duurzaam en toekomstbestendig maken van onze gemeente.

Dat waren de Algemene Beschouwingen die ik mocht uitspreken namens Ronduit Open.

Bijdrage begroting 2024-2027 CDA Leudal

Beste voorzitter, mederaadsleden en kijkers thuis.

Vandaag behandelen we de begroting 2024-2027 voor onze gemeente Leudal. Veel dank namens CDA-Leudal aan het college en de ambtenaren voor het samenstellen van deze begroting en het toelichten daarvan.

We horen het vaak om ons heen; de leefbaarheid binnen onze gemeente staat onder druk.

Maar wat is nu precies die leefbaarheid en hoe kunnen we er vanuit de politiek op toezien dat de leefbaarheid positief beïnvloed wordt?

U raadt het al, onze bijdrage staat in het teken van de leefbaarheid en hoe het CDA denkt deze te kunnen bevorderen.

Leefbaarheid vanuit het sociale domein

Wij zetten, compleet in lijn met CDA-wethouder Van Helden, in op de realisatie van een zorgboulevard. Het sociaal domein bestaat uit een wirwar van voorzieningen en regelingen waarvan ondersteuning een belangrijk onderdeel is. Welzijnswerk, maatschappelijk werk, jongerenwerk en armoedebestrijding zijn actief in de gemeente om zo tijdig een hulpvraag te signaleren en om preventief te kunnen handelen. Om ervoor te zorgen dat onze inwoners de weg hiernaar toe goed kunnen vinden wordt er ambulant gewerkt. Naast het proactief opzoeken van kwetsbare burgers vinden wij het ook van belang dat er een centrale, uitnodigende voorziening is waar een inwoner zich toe kan wenden en waar diverse ondersteuningsvragen

kunnen worden opgepakt. De zorgboulevard is zo'n initiatief en wat CDA Leudal betreft; een zeer vooruitstrevende en positieve ontwikkeling.

Daarnaast vinden we in het kader van leefbaarheid en rentmeesterschap dat ieder huishouden een kleine financiële meevaller mag ontvangen, daarom zijn we mede-indiener van een motie tot een tegemoetkoming in de afvalstoffenheffing voor 2024 en 2025.

Leefbaarheid vanuit burgerparticipatie

Politieke vernieuwing hangt wat het CDA Leudal betreft samen met goede communicatie met onze inwoners. Er leven tal van ideeën onder onze inwoners die de gemeente beter, veiliger, gezonder en aantrekkelijker maken. Wat het CDA betreft zetten we forser in op zogenaamde procesregisseurs. Deze zorgen voor de bundeling, opvolging en terugkoppeling van initiatieven die er leven. Deze inzet willen we niet alleen beperken tot het richten op de dorpsoverleggen, maar breder voor de verenigings- en ondernemersgeledingen. We zijn ervan overtuigd dat deze vorm van stimuleren van burgerparticipatie een positieve werking heeft op de leefbaarheid. U treft hiervoor een motie aan.

Leefbaarheid voor onze verenigingen

Leudal kent een rijk verenigingsleven, hier mogen we oprecht trots op zijn. Tijdens afgelopen coronaperiode zagen we dat ook verenigingen financieel kwetsbaar waren. We hebben er toen in deze raad meermaals bij stilgestaan en ook maatregelen genomen. Mochten er alsnog verenigingen zijn die duurzame financiële

moeilijkheden ervaren vanuit deze coronaperiode da zoeken wij als partij graag samen naar oplossingen.

Wat betreft het subsidiëren van evenementen van verenigingen heeft gemeente Leudal een verordening. Het CDA stelt in een motie een aanpassing van de verordening voor. Concreet stellen we voor om de mogelijkheid tot aanvragen van subsidie tot aan het evenement te verkorten van 12 tot 6 weken. Hiermee krijgen verenigingen meer tijd voor het aanvragen van subsidie. Het organiseren van evenementen door verenigingen of stichtingen zorgen voor extra middelen wat van positieve invloed is op het voortbestaan van deze vereniging of stichting en daarmee de leefbaarheid van onze kernen.

Leefbaarheid door verbeteren van de verkeersveiligheid

Een veilig en aantrekkelijk weggenet voor onze gemeente is het uitgangspunt voor het CDA. Niet overal is deze veiligheid optimaal. Reeds eerder heeft CDA-Leudal een enquête uitgezet onder onze inwoners om kenbaar te kunnen maken op welke plekken de verkeersveiligheid nog verbeterd dient te worden. Nogmaals dank voor de vele reacties die we gehad hebben.

In het algemeen willen we het college meegeven: kijk naar de veranderende omstandigheden van weggebruikers en anticipeer hierop. De grootte, breedte en zwaarte van voertuigen bijvoorbeeld zijn afgelopen decennia significant toegenomen. Denk aan vracht- en landbouwverkeer. Onze wegennet zal hierop aan moeten sluiten.

Afgelopen jaar hebben we expliciet aandacht gevraagd voor het onderhoud van de wegen in het buitengebied. Wij zien dat hier ook uitvoering aan wordt gegeven, waarvoor dank.

Een van de plekken die qua veiligheid voor verbetering vatbaar zijn is de Leudalweg tussen Roggel en Neer. CDA-Leudal heeft het ontwikkelen van een vrijliggend fietspad ook in haar verkiezingsprogramma opgenomen en stelt middels een amendement voor om een fietspad aan te leggen langs deze weg en deze op te nemen in voorliggende begroting. Dit vergroot niet alleen de veiligheid van de fietsers en wandelaars maar stimuleert ook het fietsen op zichzelf. Een win-win situatie voor de leefbaarheid.

Leefbaarheid voor onze ondernemers

Wij dragen onze ondernemers een warm hart toe en willen een goed vestigingsklimaat voor hen. Ondernemers dienen optimaal ondersteund te worden door de gemeente bij het indienen van initiatieven. De intaketafels ondersteunt door het Ondernemersteam Leudal bieden hiervoor een goede basis. Wij roepen nogmaals op om een oplossingsgerichte en uitvoerende rol in te nemen als gemeente en in overleg te zijn en blijven met ondernemers/initiatiefnemers.

Leefbaarheid buitengebied

Leudal is een plattelandsgemeente wat betekent dat we te maken hebben met een levendig en uitgestrekt buitengebied. Gelukkig kent Leudal een gezonde landbouwsector die mede zorgdraagt voor een positief aanzicht van ons buitengebied.

Desalnietemin zijn er ook in onze gemeente steeds meer agrarische ondernemers die zoeken naar alternatieve bedrijfsactiviteiten en stoppende ondernemers. In sommige gevallen hebben we te maken met leegstaande gebouwen waarbij verval dreigt te ontstaan. Hiervoor wil het CDA Leudal in het buitengebied graag een oplossing bieden door beleid op te stellen voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Middels een motie verzoeken wij het college om

de mogelijkheden voor VAB beleid en een mogelijk sloopfonds in kaart te brengen.

Leefbaarheid vanuit de woningbouw

Ook in Leudal zien we dat de woningmarkt onderdruk staat, verwachtte planvoorraden worden niet altijd gerealiseerd of juridische procedures remmen ontwikkelingen af.

Een straatje erbij heeft CDA Limburg al eerder geroepen en ook wij als CDA Leudal willen deze oproep hier nogmaals plaatsen. Laten we actief naar mogelijkheden kijken waar woningbouw gerealiseerd kan worden. De versnellingsagenda wonen levert hier al een bijdrage aan door woning- en kavelsplitsing.
Toch willen we ook hier vandaag nog eens extra aandacht vragen voor het onderzoeken van de mogelijkheden in kernrandzones en het bouwen in de bebouwde kom op agrarische gronden. Positief zijn we dan ook over het initiatief van de wethouder om in gesprek te gaan met de gedeputeerde van de provincie Limburg.

Een overige mogelijkheid die u in een motie aantreft is nog het toevoegen in de versnellingsagenda van beleid voor kangoeroe- en pre-mantelzorgwoningen.

Conclusie

Voorzitter, afgelopen jaar is er veel geïnvesteerd in beleid, dit zal een doorlopend proces zijn, maar wij verwachten nu een vertaalslag te maken naar uitvoering van dit beleid en hiermee de leefbaarheid in onze gemeente te versterken. U vindt het CDA aan uw zijde waar het gaat om initiatieven die de leefbaarheid bevorderen.

Wij hebben de luxe niet om…

Beste allemaal, beste inwoners van Leudal,

We hebben niet de luxe om achterover te leunen met de woningbouw, we hebben niet de luxe om moeilijke beslissingen over onderwijs uit te stellen en we hebben al helemaal niet de luxe om te denken dat iedere inwoner het goed heeft in Leudal. Vanavond praten we hier in ons huis van de democratie over de begroting van onze gemeente. Ik begin met alle medewerkers van de gemeente Leudal; heel veel dank voor jullie inzet bij het maken van deze begroting. En ik wens jullie veel succes met de uitvoering van alle mooie plannen die in de begroting staan.

Het afgelopen jaar werkte dit college hard om de plannen uit het coalitieakkoord te realiseren.

- We gaan een keuze maken voor een fietspad op de Leudalweg tussen Neer en Roggel. Wat D66 betreft valt de keuze op een vrij liggend fietspad, hiermee zetten we weer een stap verder om van Leudal een echte fietsgemeente te maken. Daarom staat ook in het coalitieakkoord het plan voor een fietsbrug tussen Buggenum en Leeuwen. Maar door de steeds weer stijgende kosten voor de bouw van de brug, is het voor D66 niet zeker of de gemeente dit plan wel door moet zetten. We wachten dan ook in spanning af wat de wethouder gaat zeggen over prijs van deze fietsbrug.
- Ook vond de gemeente invulling voor 1 van de 4 vrijkomende voetbalvelden. Voor de voetbalvelden in Grathem is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld waardoor er op korte termijn woningen worden gebouwd. We roepen het college op om ook voor de 3 andere voetbalvelden in Kelpen-Oler, Hunsel en Ell, te zoeken naar initiatieven tot woningbouw.
- De verruiming van woning- en kavelsplitsing kan rekenen op steun van D66. Wij hopen dat hier veel inwoners gebruik van maken. Voor dit unieke initiatief is inmiddels landelijke belangstelling.
- Afgelopen zomer vond er een geweldig kunst en cultuur weekend plaats in onze gemeente. doordat dit college veel investeert in kunst en cultuur worden er geweldige activiteiten georganiseerd.
- Op korte termijn komt er een Leudalse kinderraad, jongerenraad en kinderburgemeester. Daarnaast komt dankzij D66 de lokale dag van democratie terug. Alle leerlingen van een bepaalde jaargang worden

uitgenodigd voor een excursie bij de gemeente. Het is belangrijk om in contact te komen en te blijven met onze jongste inwoners.

Voorzitter, dan maak ik nu de stap naar een aantal belangrijke aandachtspunten voor D66. Deze gaan over woningbouw, onderwijs en iedereen doet mee.

Vorige week zondag bezocht ik een inwoner van Heythuysen met woningbouwplannen. Hij had een mooi stuk grond binnen de bebouwde kom maar de gemeente staat, op die plek geen woningbouw toe. Ik was verbaasd, ik kon niet begrijpen waarom er op deze plek niet mag worden gebouwd. Navraag leert dat het de gemeenteraad is die het beleid heeft vastgesteld, dat het op dit soort plekken niet wordt toegestaan. Daar moet wat D66 Leudal betreft echt verandering in komen. We hebben de luxe namelijk niet om vast te houden aan de vele bouwregels, als er daardoor geen nieuwe woning meer kan komen in Leudal. Jongeren en starters vinden in Leudal op die manier geen betaalbare woning en moeten noodgedwongen uitwijken naar de steden. Senioren blijven in een gezinswoning wonen waardoor de gewenste doorstroming niet op gang komt. Wat D66 betreft gaan we de komende periode dan ook vol aan de slag met het schrappen van overbodige bouwregels om zo meer woningbouw mogelijk te maken in Leudal.D66 stelt daarom voor om op alle lege plekken in de bebouwde kom woningbouw toe te staan mits wordt voldaan aan de criteria van ‘betaalbare woningen’, maximaal €1.000 huur per maand of een maximale koopprijs van €275.000.

Terug naar mijn bezoek aan Heythuysen. We stonden nog geen vijf minuten buiten bij de beoogde bouwlocatie of er kwam een meneer voorbij die samen met zijn vrouw de hond uit liet, hij vond het maar schandalig dat er nog steeds geen woning op het lege perceel stond. Hij riep erachteraan dat er in heel Heythuysen nog slechts 1 betaalbare woning te koop stond. Ik dacht bij mezelf, die roept maar wat, het kan toch niet waar zijn dat er van de 3.000 woningen in Heythuysen er nog maar 1 te koop staat? Toen ik gisteravond nog eens zocht op koopwoningen in Heythuysen bleek het waarheid, van de 5 woningen die te koop staan, zijn er 3 verkocht onder voorbehoud, is er 1 absoluut onbetaalbaar en is er slechts 1 woning voor €325.000,- te koop. Er is dus geen appartement te koop of te huur in Heythuysen, de grootste kern van Leudal. Kijkend naar de gehele gemeente zijn er van de 59 woningen die te koop staan, 51 woningen boven de €300.000,-. Dit betekent dat er voor die 8 overgebleven enigszins betaalbare woningen een helse strijd losbarst.

D66 roept het college op om met het versoepelen van de bouwregels en het schrappen van bouwregels meer planvorming en uitvoering van woningbouw mogelijk te maken in Leudal. We roepen inwoners met gronden in de bebouwde kom dan ook op om aan de slag te gaan met plannen tot woningbouw.

Zelf ging ik onlangs naar een huis kijken in Neer, de makelaar vertelde toen ik binnenkwam dat het absoluut geen zin had om onder de vraagprijs te bieden en dat als ik serieuze interesse had, ik er maar flink op los moest bieden. Het huis was gedateerd, met een oude keuken en CV-ketel en kon een flinke opknapbeurt gebruiken. Ik heb maar afgezien van het uitbrengen van een bod want deze woning werd voor mij onbetaalbaar. Tijdens de bezichtiging kwam ik twee oud klasgenoten van de lagere school tegen, ook zij zijn inmiddels 26 jaar en willen graag het ouderlijk huis verlaten en voor het eerst op eigen benen staan. Door de enorme krapte op de woningmarkt in Leudal voor betaalbare woningen blijven jongeren noodgedwongen langer thuis wonen en of ze vertrekken naar een gemeente waar wel woningen beschikbaar zijn voor starters. D66 Leudal vindt dat we niet de luxe hebben om af te wachten, wij moeten ervoor zorgen dat er meer woningen komen in Leudal. D66 stelt daarom voor om het minimale aantal vierkante meters voor projecten via de versnellingsagenda aan te passen van 65 naar 45 vierkante meter. Hierdoor kunnen er ook kleinere woningen als studio's worden gebouwd tegen een lagere prijs. Daarnaast zijn er nu projecten die niet van de grond komen door een hoge parkeernorm, vanavond dient D66 daarom een motie in die het college oproept om het huidige parkeerbeleid te actualiseren en meer maatwerk toe te passen. Hierdoor kan er bij bepaalde projecten een lagere parkeernorm worden gehanteerd. De gemeente gaat uit van bijna twee auto's per adres. Mensen die alleen wonen en veel oudere stellen hebben geen twee auto's. Tot slot roepen we het college op om een actievere rol de nemen bij grondverwerving in Leudal om hiermee de woningbouw te stimuleren.

Voorzitter, dan nu het onderwijs. D66 is dé onderwijspartij van Leudal. Wij zetten het onderwijs op 1! Daarom gaven wij de scholen van Heibloem, Kelpen-Oler en Buggenum een nieuw leven. Een groot compliment maken wij hier vanavond naar alle ouders, kinderen en inwoners van deze drie dorpen. Zij streden met elkaar voor het behoud van hun schoolgebouw, een gebouw dat veel meer is dan alleen maar een school. De school is het hart van het dorp. De school zorgt dat het dorp leefbaar blijft! En het is gelukt! D66 is de inwoners die de strijd aan gingen dankbaar, zonder hen was er nu geen school meer geweest en had openbaar onderwijs in Leudal nooit een voet aan de grond gekregen. In

Ittervoort kunnen we hopelijk snel aan de slag met de bouw van een nieuwe basisschool voor de kinderen die daar al heel lang op wachten. We pleiten niet voor niets voor extra capaciteit op het gebied van onderwijs, hiervoor dienen wij vanavond een amendement in.

Maar waar moeten al die kinderen na de basisschool naartoe? Sint Ursla beschikt over twee locaties, beide gebouwen zijn verouderd en brengen hoge kosten met zich mee. Als de gemeenteraad niet tijdig een besluit neemt dreigen we het Middelbaar Onderwijs in Leudal misschien wel kwijt te raken. Dat zou toch een flinke aderlating zijn voor Leudal… Stel dat er geen middelbaar onderwijs meer is in Leudal? Zouden er dan nog veel starters een woning willen kopen in Leudal? Zouden we dan al die woningen die we nu willen bouwen wel echt moeten bouwen? Als we niet opletten gaat Leudal nog veel meer vergrijzen dan het nu al doet. Om jongeren en starters te behouden en aan te trekken voor Leudal moeten je voorzieningen op orde zijn. Dan moet je dus als gemeente kiezen voor een toekomst met middelbaar onderwijs in Leudal. De nieuwe Leudalse generatie heeft volgens D66 recht op een nieuw toekomstbesteding schoolgebouw. Zonder middelbaar onderwijs zal Leudal afkoersen op een regelrechte ramp, de jeugd vertrekt en de ouderen blijven over. Als Leudal een aantrekkelijke gemeente wil blijven voor jongeren en starters zullen we moeten investeren in de bouw van een nieuwe school in Leudal. D66 roept het college op om alles in het werk te stellen dat er nog dit jaar een keuze wordt voorgelegd over de toekomst van Sint Ursula. D66 roept ook de andere gemeenteraadsleden op om mee te werken aan een snelle oplossing voor Ursula, we hebben geen tijd voor politieke spelletjes zoals in het verleden is gebeurd bij de school in Hunsel/Ittervoort. Het middelbaar onderwijs in Leudal is te belangrijk om moeilijke keuzes over onderwijs nog langer uit te stellen. Daarom stellen wij vanavond ook voor om extra capaciteit beschikbaar te stellen voor onderwijs en onderwijshuisvesting. Nu we de keuze hebben voor het realiseren van toekomstig middelbaar onderwijs in Leudal is D66 duidelijk, wij gaan voor een nieuwbouw locatie in de omgeving van Heythuysen.

Voorzitter, over 3 weken zijn er verkiezingen voor de Tweede Kamer en vaak gaat het hierbij over het thema bestaanszekerheid. Ook in Leudal hebben we het vaak over bestaanszekerheid. Afgelopen jaar hebben wij alle inwoners tot 150% van het minimuminkomen een eenmalige financiële ondersteuning gegeven van €250. Naast de energietoeslag in het jaar 2022 van €1.300 is dit bedrag ook voor 2023 beschikbaar gesteld door de regering. Op 3 oktober 2023 is het voorstel voor een energietoeslag over het jaar 2023 vastgesteld. Dit

betekent dat de gemeente Leudal nu aan de slag kan met het uitkeren van dit bedrag aan inwoners tot 130% van het minimuminkomen. Wij roepen het college op om vaart te maken met het uitkeren van de energietoeslag over het jaar 2023 om ervoor te zorgen dat er met de kerst niemand in de kou hoeft te zitten. Naast de energietoeslag van het Rijk wil D66 in Leudal ook iets extra's doen voor de inwoners. De afgelopen jaren heeft Leudal goed gespaard en onder aan de streep blijft er ook volgend jaar een groot bedrag over. Om de Leudalse inwoners tegenmoet te komen in de kosten kiezen wij ervoor om in het jaar 2024 èn 2025 €60 per jaar korting te geven op de afvalstoffenheffing.

Voorzitter, ik ga tot een afsluiting komen. We zitten in een positie waarin we dagelijks het beste moeten doen voor de Leudalse inwoners en ondernemers. Leudal heeft niet de luxe om stil te blijven staan. We moeten komen tot een flinke versnelling op het gebied van woningbouw, we moeten dit jaar een keuze maken voor de toekomst van het middelbaar onderwijs in Leudal en we moeten iedere dag keihard werken aan de bestaanszekerheid van de Leudalse inwoners. Wij hebben namelijk niet de luxe om niets te doen, daarom laten wij ons horen vanavond. Dankuwel voorzitter.

PROGRESSIEF AKKOORD LEUDAL

(In Rood: eventueel weglaten i.v.m. mogelijke tijdnood)

Voorzitter,

Allereerst **onze complimenten** voor het werk dat door zowel de portefeuillehouders als door de verantwoordelijke financiële afdeling is geleverd. Bovendien: **Verrassend**, in plaats van het allengs wat saai en sleets geworden groen van de vroegere uitvoering nu een **vormgevings-noviteit**: een nieuwe tint en een 4 x 4 illustratie van de 16 kernen op de cover. Goed werk!

De begroting ziet er over het algemeen **goed** uit. Als er niet een aantal kwesties waren die ons als PAL sinds jaar en dag tegen de borst stuiten, zouden we er zonder meer ons akkoord aan kunnen hechten. Maar over het grote geheel hoor je ons als PAL niet zeuren.

Op **K8 en K8a**, op de kosten voor het voorbereidingskrediet voor **een eventuele fietsbrug Buggenum-Roermond** kom ik later terug. Weet wel, dat dit project ons behoorlijk tegen de haren instrijkt. Maar de rest van het lijstje: Doen!

Het **begrotingssaldo primaire begroting 2024-2027** en het begrotingssaldo na keuzes begroting K1 t/m K19 is **helder en duidelijk**. Datzelfde kan gezegd worden voor de **bijstellingen Kadernota 2024-2027** op pag 15.: B1 t/m B18).

In de noot daaronder (ook op pag 15) wordt nog een opmerking gemaakt over de taakstelling van de accommodaties. Uitgangspunt, zo staat er, dient te zijn dat **ontmoeting en zorg** in ieder dorp aanwezig moeten zijn, en dat er voor **overige functies** rekening gehouden wordt met **geografische spreiding** waarbij **maatwerk per dorp** noodzakelijk is. We zijn nieuwsgierig naar de beloofde verdere uitwerking van het beleid.

Ten aanzien van de belangrijke puzzels waarvoor we in de komende jaren oplossingen moeten zien te bedenken, is wellicht **de woningbouw** en **het woningaanbod** één van de meest lastige. We zouden als Pal graag zien dat de **Versnellingsagenda in de turbostand** gezet gaat worden, en als daar onorthodox op moet worden ingezet, dan moet dat maar.

In 2. het **Programmaplan** (pag. 19 e.v.) zijn duidelijke overzichten opgenomen van de met elk programma samenhangende taken en lasten. Duidelijk is ook bij enkele programma's met welke met de gemeente verbonden partijen we te maken hebben.
Het is ons niet helemaal duidelijk waarom dat niet bijvoorbeeld ook bij **programma 3, 5, 6 en 9** mogelijk was?
De **opbouw per programma is duidelijk** en overzichtelijk geordend. Een compliment daarvoor. Op deze wijze is met één oogopslag goed te lezen welke ambities we gemeentelijk hebben, en het baten/lasten-plaatje geeft een duidelijke indicatie tot hoever onze financiële ambities

strekken. In grote lijnen kunnen we akkoord gaan met wat de Programmabegroting ter toelichting heeft geschreven.

Programma 5, Onderwijs, zal in de komende jaren de nodige inzet van de Raad vragen, onder meer door de beschikbaarstelling van gelden voor **nieuwbouw, verbeterbouw en specifieke financiële regelingen** om tijdelijke problemen op te lossen. We zijn voorstander van het doen van investeringen, bijvoorbeeld voor het middelbaar onderwijs, **met een ruime inzet van middelen uit de financiële reserve** om daarmee de kapitaallasten in de toekomst beheersbaar te houden en ruimte te behouden voor toekomstige financieel magere jaren.

Bij **programma 7, het sociaal domein**, verontrusten ons de stijgende kosten van de **WMO**. Er wordt hoopvol gesproken over de eigen kracht en samenkracht van inwoners waarbij onze burgers zelf of met de hulp van hun netwerk hun hulpvraag oplossen. Maar laten we ons niet voor de gek houden. Voor een aanzienlijk deel van onze burgers is dat prietpraat. Ze hebben onvoldoende eigen kracht en onvoldoende netwerk, en dat zal in toenemende mate voorkomen. Er zullen andere oplossingen moeten komen. Zeker nu binnenkort aan het abonnementssysteem gemorreld gaat worden, vrezen we dat meer burgers met lege handen blijven zitten.
Het beroep op **eigen draagkracht en vermogen** gaat voor een deel van onze burgers wellicht wel op, maar voor de toenemende groep die aan de **financiële onderkant** van de samenleving zit, lijkt dat een **wensdroom**. Daarom zal het beroep op gemeentelijke hulp en voorzieningen toenemen. We constateren - via een andere route - een groeiende toename van gezinnen en individuele burgers met financiële zorgen. Preventieve voorzieningen alleen zijn dan absoluut onvoldoende om het hoofd boven water te houden. College: Ontwikkel **zorgbeleid en armoedebeleid** in relatie tot en met elkaar.

In het hoofdstuk Paragrafen, gaat de programmabegroting in op de financiële consequenties van het voorgestelde beleid. Het is prettig dat onze burgers nu ook merken dat, wanneer het financiële tij voor Leudal gunstig is, daar ook in de belasting-uitvoering iets van te merken is. We zijn daarom met zijn allen als Raad akkoord gegaan met het **terugdraaien van de jaarlijkse verhoging van 2% op de OZB-tarieven**. We zijn blij dat er terughoudend wordt omgegaan met de berekening van de kosten voor de **rioolheffing**. Die zijn toch al in vergelijking met de ons omringende gemeenten aan de hoge kant, het lijkt ons dat daar best nog wel eens naar gekeken mag worden.
De **afvalstoffen-heffing** heeft de afgelopen maanden geleid tot verhitte debatten in de Raad. We zijn blij dat voorlopig de rust aan het front is teruggekeerd en dat alle partijen hebben geprobeerd de lasten zo eerlijk mogelijk berekend te krijgen. En natuurlijk is het gedrag van onze burgers op het gebied van de afvalscheiding de voorwaarde voor die gewenste lagere belastingdruk.

In hoofdstuk **3.7** wordt gesproken over het **grondbeleid**. Er wordt gesproken over doel en zin van het grondbeleid en verwezen naar de visie van Leudal op grond- en (vastgoed)beleid. In de herziening door de **Nota Grond- en vastgoedbeleid** werden vroegere separate beleidstukken en relevante kwesties in één Nota samengevoegd. Die Nota is geaccordeerd door de Raad. Het werd daardoor beter mogelijk in te spelen op de bestaande en toekomstige ontwikkelingen.

Ten aanzien van de exploitatie-plannen op het terrein van het voormalige klooster **Mariabosch** in **Baexem** vragen we het College extra waakzaam te zijn. De realisatie van het Samen Zorgen Huis was een zwaar bevochten zege en inmiddels een onmisbare en gekoesterde voorziening die door een grote inzet aan vrijwilligerswerk een niet meer weg te denken zorgfunctie vervult. Van de indertijd beloofde **woningbouwplannen** op het terrein door de verantwoordelijke **Vastgoed-onderneming** is niets terecht gekomen, behalve de huidige dreiging dat wat er nu gerealiseerd is bij het oud vuil lijkt te moeten worden weggezet. **Dat zal wat ons betreft niet mogen gebeuren**. Laat de vastgoed-ondernemer eindelijk eens zijn verantwoordelijkheid nemen en aan de slag gaan met de eertijds ingediende plannen.

Hoeveel waardering we ook hebben voor de opzet van de Programma-begroting 2024-2027 **en voor de inzet van dit College** en ondanks het feit dat we het **grotendeels eens** zijn met wat er in deze Programma-begroting staat, **valt voor ons de goedkeuring wel erg moeilijk.** Het hoeft niemand te verbazen dat het Raadsbesluit ons als een graat in de keel blijft steken.

Oorzaak is vooral **deelbesluit 3**: Een voorbereidingskrediet ad € 80.000 te voteren ten aanzien van de **fietsbrug Buggenum-Leeuwen (K8** en **K8a)**.

M**aar omdat het een integraal onderdeel is van de totale goedkeurings-procedure zetten we hier de hakken in het zand.**

De formulering lijkt overigens een gelopen race voor instemming van de Raad voor dit project te impliceren. Wij ontraden de Raad om in te stemmen met zowel de beoogde voorbereidingsgelden, als met wat er in een later stadium aan **financiële giga-lasten** op ons af zal komen. Verschillende tientallen miljoenen werd al genoemd!

Wij begrijpen dat die fietsbrug wellicht **een voor Roermond interessant project** is, alhoewel, naar verluidt, Roermond thans pas op de plaats lijkt te maken. Omdat ook de Provincie mee-financiert lijkt het doorzetten van dit project bijna onontkoombaar geworden. **Voor Leudal echter zien we geen enkel voordeel**. Bij de toenemende **electrificering van het fietsverkeer** is er geen enkele noodzaak om de fietsroute Midden-Limburg korter te maken dan wat er thans ligt. De route via die fietsbrug lijkt alleen bedoeld om te eindigen bij het Outlet-centrum, terwijl daarentegen de klassieke oude route een veelheid aan levendige toeristische en recreatieve ervaringen oplevert.

Goedkeuring van het Raadsbesluit impliceert ook de instemming met deelbesluit 3. Dat willen we niet, dat kunnen we niet. Er blijft ons niets anders over dan onthouding van onze instemming. Helaas College, met bloedend hart: **geen akkoord van PAL** met de Programma-begroting.

Horn/Heibloem,
23.10.2023
Hilde Glessner / Richard Verheul

Fractie Linssen
Leudal

Dames en heren, collega-raadsleden en mensen thuis voor de buis.
Mag ik op de eerste plaats mijn dank uitspreken aan iedereen die mee heeft gewerkt aan het opstellen van deze begroting.
Dat dit een enorme klus is, is een understatement en dat dit ook nog geproduceerd wordt in een periode waarin ook de raadsleden vakantie vieren is een extra compliment waard.

Vaak wordt de begroting erg cijfermatig bekeken, enerzijds logisch omdat bijna overal een prijskaartje aanhangt, maar anderzijds gaat de begroting toch ook vooral over beleid en de uitvoering daarvan.
Wat vooral opvalt, is dat er veel plannen gemaakt worden waarvan de uitvoering vaak lang op zich laat wachten. Bijvoorbeeld:
Uit de jaarrekening van 2020 is een bedrag van 1, 1 miljoen gereserveerd voor de economische investeringsagenda.
Nu 2 ½ jaar later is daar nog niets aan uitgegeven.
Vraag aan de wethouder: Is er voor dit geld geen bestemming?
Ongeveer 2 jaar geleden is er een motie aangenomen om te komen tot een eigen energiebedrijf om de wegvallende inkomsten van de Essent-gelden te compenseren.
Het plan daarvoor was 1 ½ jaar geleden al in een gevorderd stadium.
Nu lezen we dat we de komende jaren gaan kijken welke vorm van energiegemeenschap het beste bij Leudal past.
Alle partijen hebben in 2022 uitgesproken dat er vaart gemaakt moet worden met de verduurzaming van de gemeenschapsaccommodaties omdat verenigingen en stichtingen de energielasten niet meer konden betalen.
In deze begroting lezen we dat het plan om te komen tot verduurzaming in 2024 wordt opgepakt. Op uitvoering is nog geen enkel zicht.
Het voormalige gemeentehuis in Haelen ligt al 12 jaar leeg en is 1 ½ jaar geleden gegund aan een projectontwikkelaar, het enige wat er toch nu toe is veranderd is meer planken tegen de ramen.
Vraag aan de wethouder: Wanneer gaat daar er iets gebeuren?
Dit zijn maar enkele van vele voorbeelden.

Woningbouw en het gebrek aan woningen is op dit moment landelijk en ook in Leudal een groot probleem.
Hoge bouwkosten, oplopende rente, hoge energielasten, grote onzekerheid door diverse oorlogen, regelgeving enzovoort.
Dit alles maakt dat het heel moeilijk is om aan de vraag te voldoen.
Ik heb daarom samen met de fractie Ronduit Open een amendement ingediend om de woningbouw in Leudal mogelijk vlot te trekken.

Ik heb het vorig jaar aandacht gevraagd voor het bouwen in de kleine dorpen om ook daar mensen uit eigen dorp de kans te geven er te blijven wonen en een doorstroming van senioren opgang te krijgen.
Helaas moet ik constateren dat het college nu bijvoorbeeld in Nunhem afspraken gaat maken met de woningcorporatie, om op de enige plek die er op dit moment is, te komen tot woningbouw.
Dit zal in de praktijk betekenen dat niet de door mij genoemde mensen in aanmerking komen, maar mensen die van ver of heel ver komen en waarschijnlijk niet voor de gewenste versterking van de leefbaarheid in een klein dorp gaan zorgen.

We hebben het de laatste jaren heel vaak gehad over afval en de manier waarop dit ingezameld moet worden.
In juli heeft een meerderheid van de Raad besloten om het PMD op een andere manier in te gaan zamelen dan in april 2021 besloten.
Ik wil toch even teruggaan naar hoe we tot dit besluit gekomen zijn en hoe het college met de raad en de mening van burgers is omgegaan. Graag straks een reactie van de fracties of ze dit de juiste manier vinden waarop we met elkaar om zouden moeten gaan.
In juli 2022 is er een raadsbrede uitspraak dat inzichtelijk gemaakt moet worden hoe de kostenverdeling van de afwijkende ophaalsystemen is en hoe we dat kunnen verrekenen met onze partners bij Maasland.
De wethouder legt dit zonder bericht naast zich neer.
Er wordt een enquête gehouden onder de inwoners.
De wethouder legt die naast zich neer.
Er wordt een raadsvoorstel voorgelegd met een analyse van het PMD.
Dat er nog een andere analyse was met betere resultaten wordt buiten het raadsvoorstel gelaten.
De wethouder zegt in de raadsvergadering dat Nedvang heeft aangekondigd dat Leudal binnenkort aan de beurt is voor een controle.
Deze aankondiging is niks meer dan een algemene flyer van Nedvang aan alle gemeenten dat er strenger gecontroleerd gaat worden. Dit is de flyer. De naam Leudal staat er helemaal niet in. Gewoon bangmakerij. Ook doet Nedvang diverse aanbevelingen hoe de kwaliteit van het PMD verbeterd kan worden.
Ook aanbevelingen die heel goed inpasbaar zijn in het huidige systeem van Leudal en dus recht hadden gedaan aan het raadsbesluit van april 2021.
Ook deze aanbevelingen legt de wethouder naast zich neer.
Dan nog de petitie. Ruim 1700 mensen tekenen de petitie die wordt aangeboden aan de wethouder.
Ook deze petitie legt de wethouder naast zich neer.
Dat ik niet blij ben met deze gang van zaken is duidelijk en daarom heb ik samen met de fractie Rond uit Open een motie ingediend.
Sinds de invoering van het nieuwe afvalinzamelingsbeleid wordt de restafvalcontainer nog maar 1 keer per 4 weken opgehaald.
Dit is voor mensen met kinderen in de luierleeftijd zowel qua capaciteit als uit hygiënisch oogpunt erg weinig en de ouders worden dan ook door deze wijziging op kosten gejaagd.
Ik heb een amendement ingediend om de ouders tegemoet te komen.

De gemeenschapshuizen gaan de omgebouwd worden naar ontmoetingsplekken.

Het college gaat een definitie opstellen wat een ontmoetingsplek is en dit doovertalen naar de huidige gemeenschapshuizen.
Ook worden er twee enquêtes gehouden.
Tot mijn verbazing moet ik dan lezen dat de bibliotheek in de nieuwe school in Ittervoort gezien wordt als een ontmoetingsplek.
Dus al voor dat de definitie is vastgesteld en al voor dat de resultaten van de enquêtes binnen zijn.
Het lijkt er dan ook op dat ook deze enquêtes meer voor de vorm zijn en om de indruk te wekken dat burgers inspraak hebben dan dat er daadwerkelijk iets mee gedaan gaat worden.
Ik vind dit een zeer zorgelijke ontwikkeling over een onderwerp dat cruciaal is voor de leefbaarheid in de dorpen.

De investeringen die de komende jaren gedaan gaan worden in het onderwijs zijn enorm.
Eerste schattingen voor Ursula en het Integraal Huisvesting Plan lopen op tussen de 50 en 65 miljoen. Het IKC in Ittervoort 11 miljoen.
Daar komt waarschijnlijk bouw/verbouw van de Heisterkes nog bij.
Van het grootste belang is dat de kostenramingen realistisch zijn. Bij dit soort bedragen kunnen we ons absoluut niet permitteren om op een trein terecht te komen die niet meer te stoppen is terwijl de kosten uit de hand lopen.
Wat vooral opvalt dat in de cijfers alleen de afschrijvingskosten vermeld worden en de rente buiten beschouwing wordt gelaten, terwijl dit bij de huidige rentestand het grootste bedrag is. De Raad moet wel de juiste cijfers krijgen om goede afwegingen te kunnen maken.
We moeten constateren dat de vergoeding die Leudal krijgt voor het voortgezet onderwijs bij lange na niet genoeg is om de kosten te dekken van een nieuwe school en dit dus de burger van Leudal direct in de portemonnee raakt terwijl een school voor voortgezet onderwijs ook een regionale functie heeft.
Zou het niet logisch zijn als we bijvoorbeeld voor de locatie Horn kiezen dat ook Maasgouw een gedeelte van de kosten voor zijn rekening neemt?
Dit zou ook van invloed kunnen zijn op de locatiekeuze.
Graag een antwoord van de wethouder.

De ontwikkelingen in het sociaal domein zijn zeker positief te noemen.
Belangrijk is dat steeds meer de mens centraal wordt gesteld en dat wordt getracht niet alles te laten verzanden in regelgeving.
De oprichting van een zorgboulevard steun ik van harte, alle zorg laagdrempelig bij elkaar is een prima aanpak.
Wel moeten we ons realiseren dat het bij elkaar brengen van de zorgaanbieders in 1 gebouw nog geen garantie biedt voor een optimale samenwerking.
De verdere doorontwikkeling van het mensontwikkelbedrijf is een goede zaak.
Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen de kans zich te ontplooien en uiteindelijk uit te stromen naar betaald werk.

Bij de kadernota heeft de Raad unaniem een amendement aangenomen om te komen tot het vergroenen van pleinen en schoolpleinen.

De wethouder heeft toen aangegeven dat hij dit amendement omarmde omdat er in Nunhem en Neeritter al langere tijd initiatieven zijn om de dorpsplein te verfraaien en vergroenen.
Burgers horen dit, gaan direct weer aan de slag, de plannen liggen ook al 5 jaar.
Er zijn alweer gesprekken met abtenaren geweest.
We lezen nu in de begroting dat er € 50000 wordt besteed aan het maken van plannen en mogelijk in huren van expertise.
Dat er geen geld in de begroting wordt opgenomen om ook daadwerkelijk tot uitvoering te komen is een klap in het gezicht van de initiatiefnemers.
Ik heb daarom ook een amendement ingediend om nog in het komende jaar te kunnen starten.
Ik kan me echt niet voorstellen dat iets wat 4 maanden geleden door iedereen gesteund werd nu weer op de lange baan geschoven wordt.

De financiële situatie van de gemeente Leudal is rooskleurig.
De overschotten die er nu zijn hebben ook de raadsleden die al langer zitten waarschijnlijk nog nooit meegemaakt.
De extra verhoging van de OZB boven op de inflatiecorrectie heeft het college al geschrapt, maar ook dan is er nog steeds groot overschot.
Dit is in deze voor veel mensen moeilijke tijd niet wenselijk.
De energiecrisis lijkt voorbij, maar is dat allerminst.
De energieprijzen zijn nog steeds 60 tot 70 % hoger dan 2 jaar geleden en de ondersteuningsmaatregelen van de rijksoverheid houden op.
Vaak wordt gedacht dat alleen mensen met een laag inkomen het moeilijk hebben en die worden dan ondersteund.
Maar ook mensen met middeninkomens en misschien zelfs hogere inkomens kunnen moeilijk hebben.
Het is namelijk niet alleen het inkomen maar ook de vaste uitgaven die je hebt die je financiële situatie bepalen
Daarom hebben dan ook alle fracties samen besloten om voor de jaren 2024 en 2025 €60 per jaar terug te geven via een korting op de afvalstoffenheffing,
Op deze manier kunnen we iedereen ondersteunen zonder dat dit langjarige consequenties heeft.

Tot slot voorzitter.
Wat mij bijzonder opvalt, is het enorm hoge aantal amendementen en moties van de coalitiepartijen.
Blijkbaar zijn die partijen toch behoorlijk ontevreden over de manier waarop het college het coalitieprogramma in de begroting verwerkt of hebben er weinig vertrouwen in hoe het college de plannen gaat uitvoeren.
Met een beleidsmatige aanpak heeft dit niks meer te maken.
Het zou in elk geval dan beter zijn om al deze wensen aan te geven bij de kadernota dat zou de kwaliteit van besluitvorming en het lange termijn perspectief zeker ten goede komen.

Dank u wel